

Nye forskningssentre for miljøvennlig energi (FME Samfunn)

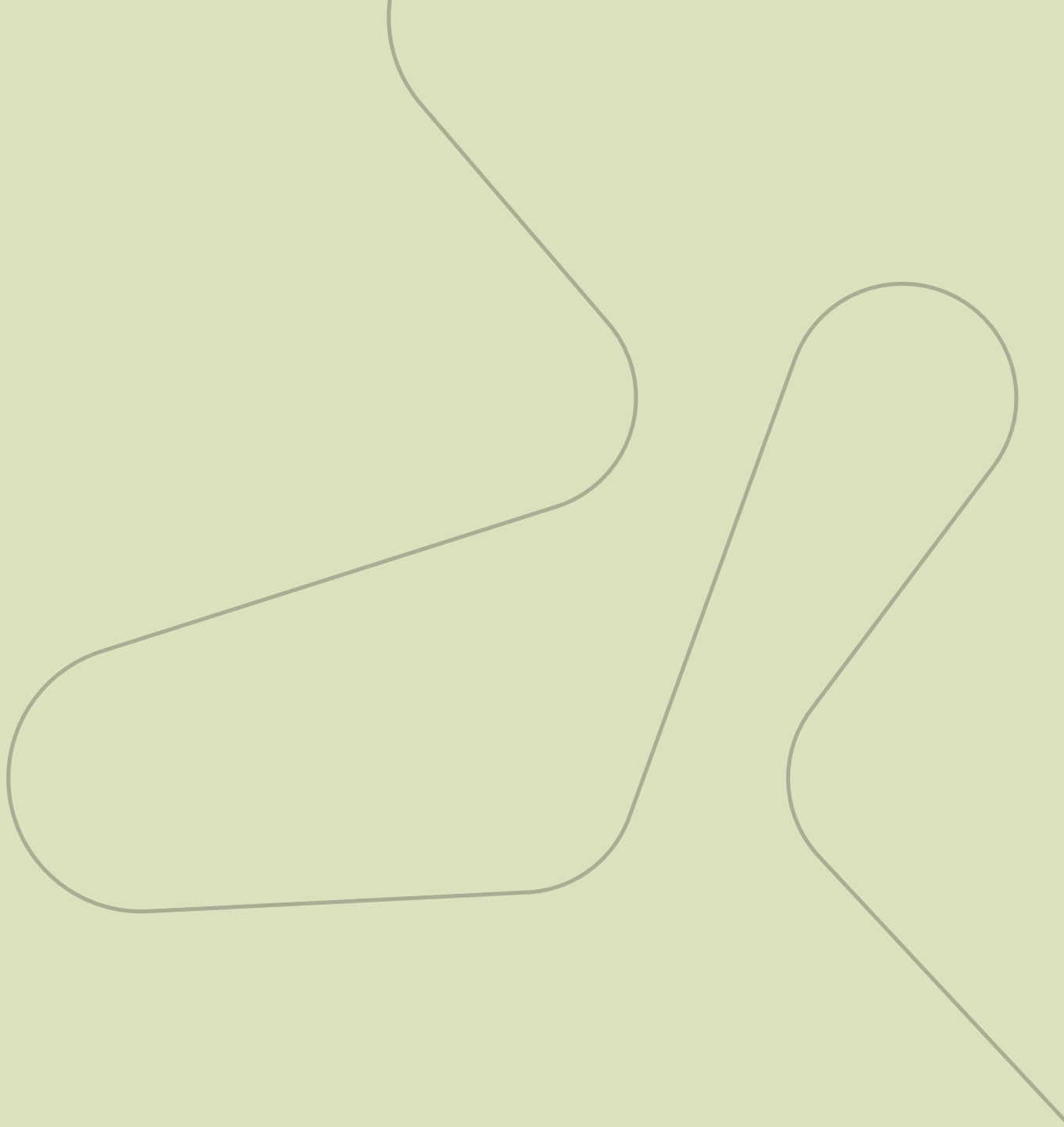
Info-møte skisseutlysning

Agenda

1. Om FME-ene
2. Skisseutlysningen
3. Hovedutlysningen
4. Tematiske og strategiske prioriteringer

Om FME-ene

Til sammen 32 FME-er fra 2009

▪ Utlysninger:

- 2009 – 2017: Åtte sentre - teknologi
- 2011 – 2019: Tre samfunnsvitenskapelige sentre
- 2016 – 2024: Åtte sentre - teknologi
- 2019 – 2027: To samfunnsvitenskapelige sentre
- 2021 – 2029: Senter på vindenergi
- 2022 – 2030: To sentre på hydrogen
- 2025 – 2032: Åtte sentre - teknologi

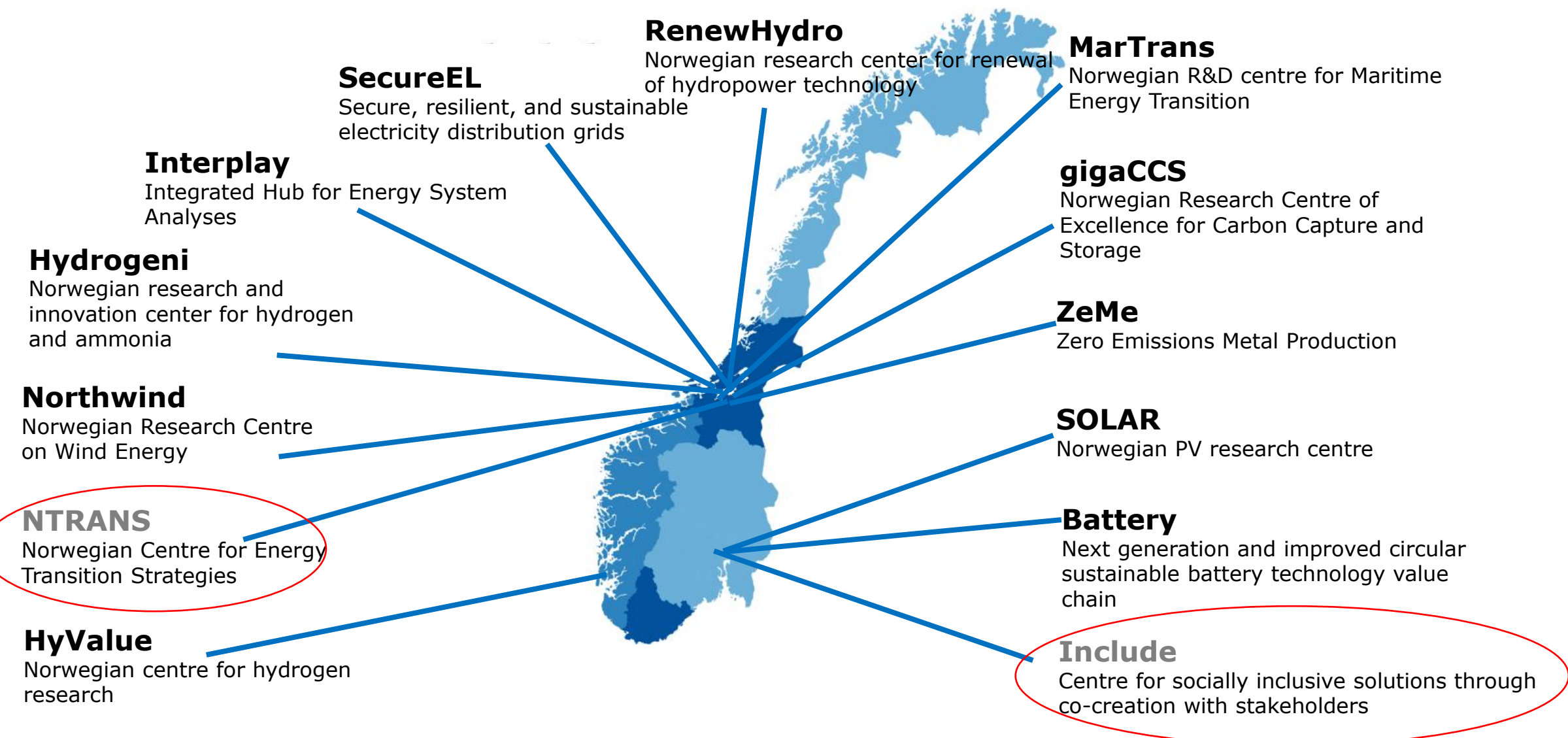
Forskningscenter
for miljøvennlig
energi

Norwegian Centre for Environment-
friendly Energy Research

Forskningrådet

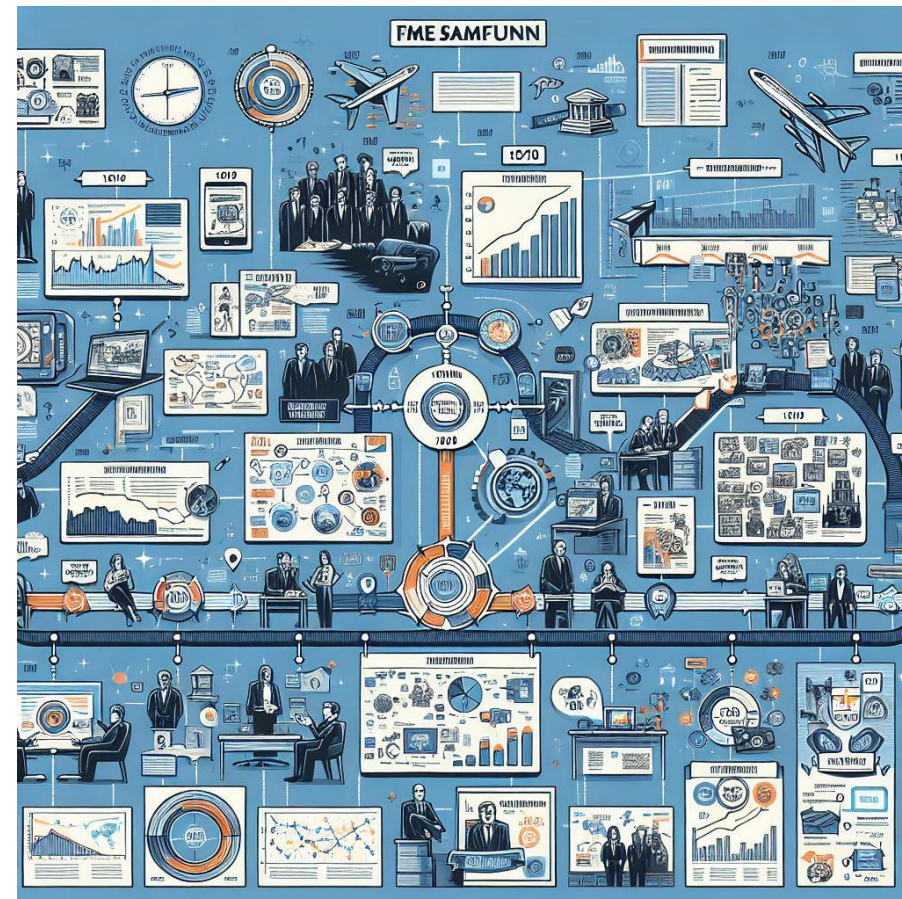

Forskningscentre for miljøvennlig energi – totalt 240 mill. NOK pr år

Mål for sentrene

- Bidra til at vi når Norges energipolitiske mål og støtter opp under forpliktelser innen klima og natur.
- Sentrene skal levere forskningsbasert kunnskap og løsninger
 - i.som er nødvendig for å løse utfordringer for energiomstillingen i samfunnet.
 - ii.som basis for strategiske beslutninger i forvaltning, næringslivet og andre samfunnsaktører.
- Sentrene skal i hovedsak arbeide med
 - i.samfunnsvitenskapelige og relevante humanistiske problemstillinger
 - ii.kan inkludere noe naturvitenskap og teknologi i den grad det støtter opp under sentrale forskningsspørsmål.

FME Samfunn skal

- utarbeide forskningsbasert kunnskap slik at forvaltning, næringslivet og samfunnet for øvrig kan løse utfordringer og nyttiggjøre muligheter innenfor energiomstillingen
- bidra til å redusere klimagassutslipp nasjonalt og internasjonalt, mer effektiv bruk og overføring av energi og økt produksjon av fornybar energi
- fremme utvikling av forskningsmiljøer som ligger i den internasjonale forskningsfronten og som inngår i sterke nasjonale og internasjonale nettverk.
- synliggjøre resultatene fra forskningen og bidra til en kunnskapsbasert debatt om energiomstillingen

Tidslinjen

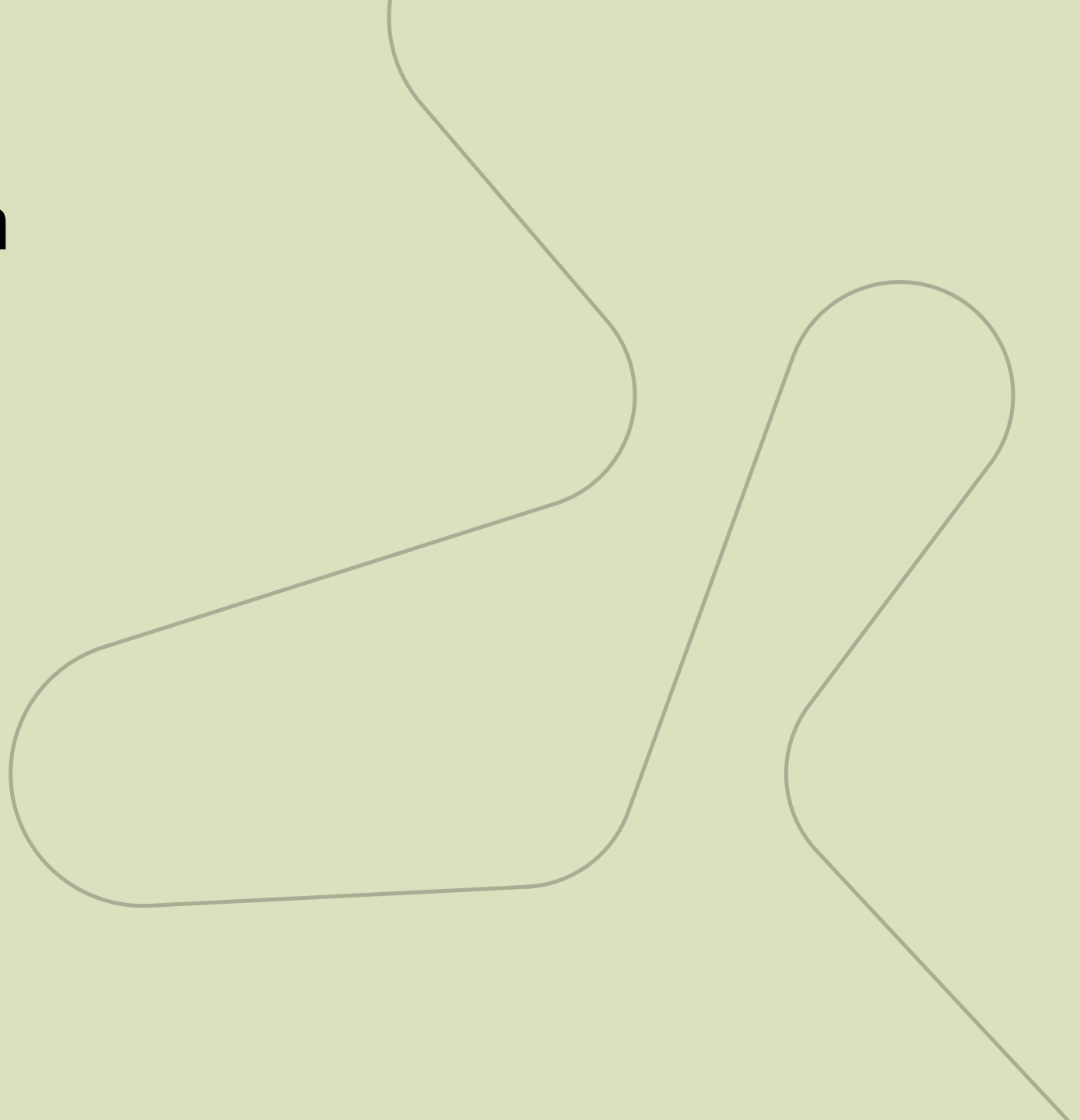
- Todelt utlysning
 - i.Obligatorisk skisse med frist 18. mars 2026
 - ii.Tilbakemelding på skissen april 2026
 - iii.Hovedutlysning med frist september/oktober/november
 - iv.Vedtak våren 2027
 - v.Oppstart 1. august 2027
 - vi.Full aktivitet fra 1. januar 2028

Shutterstock

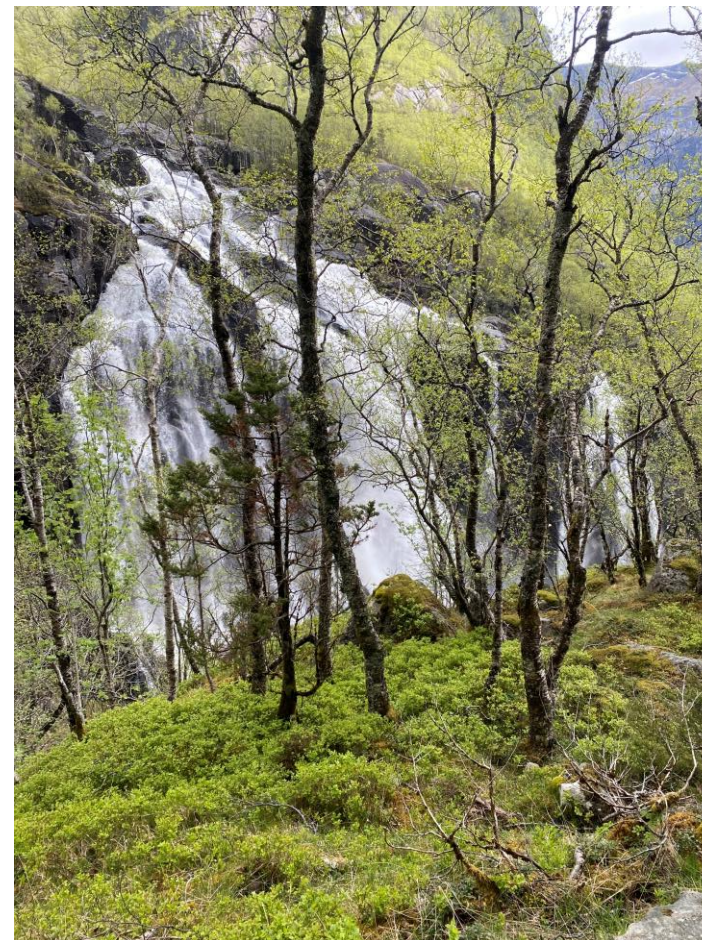

Skisseutlysningen

Formålet med skisseutlysningen

- Fremme bedre koordinering og samhandling mellom ulike forskningsorganisasjoner
- Bidra til at søkere ikke legger ned for mye arbeid i søknader som åpenbart ikke er konkurransedyktige
- En oversikt over alle skissene (tittel, sammendrag, prosjektansvarlig, kontaktperson og samarbeidspartnere) publiseres på Forskningsrådets nettside.

Om skisseutlysningen

i. Det følger ingen midler med skisseutlysninger

ii. Mal for skisse sendes inn (4 sider + 1 side med kontaktinformasjon)

- Samfunnsmessig betydning
- Forskningsoppgaver
- Organisering
- Internasjonalt samarbeid
- Forskerutdanning og kjønnsbalanse
- Budsjett og kostnader
- Forholdet til etablerte sentre og andre større satsinger
- Liste over kontaktpersoner til alle samarbeidspartnere

iii. **Søknader til hovedutlysningen som ikke er basert på en eller flere innsendte skisser, vil bli avvist.**

Foto: Benjamin Ward; Include årsrapport 2024

Om skisseutlysningen

- Skissen skal opprettes og sendes inn via Mitt nettsted.
- En skisse kan kun sendes inn én gang.
- Når skissen sendes inn vil man umiddelbart få en automatisk bekreftelse på at skissen er mottatt.
- Egen mal for skissen som kan lastes ned nederst i utlysningen.
- Skriv skissen på norsk eller engelsk (hovedsøknaden på engelsk).
- Skissebeskrivelsen og kontaktinformasjonen lastes opp som én samlet pdf-fil (4 sider + 1 side med kontaktinformasjon)

Bilde: Hydrocen sluttrapport

Behandling av skissene

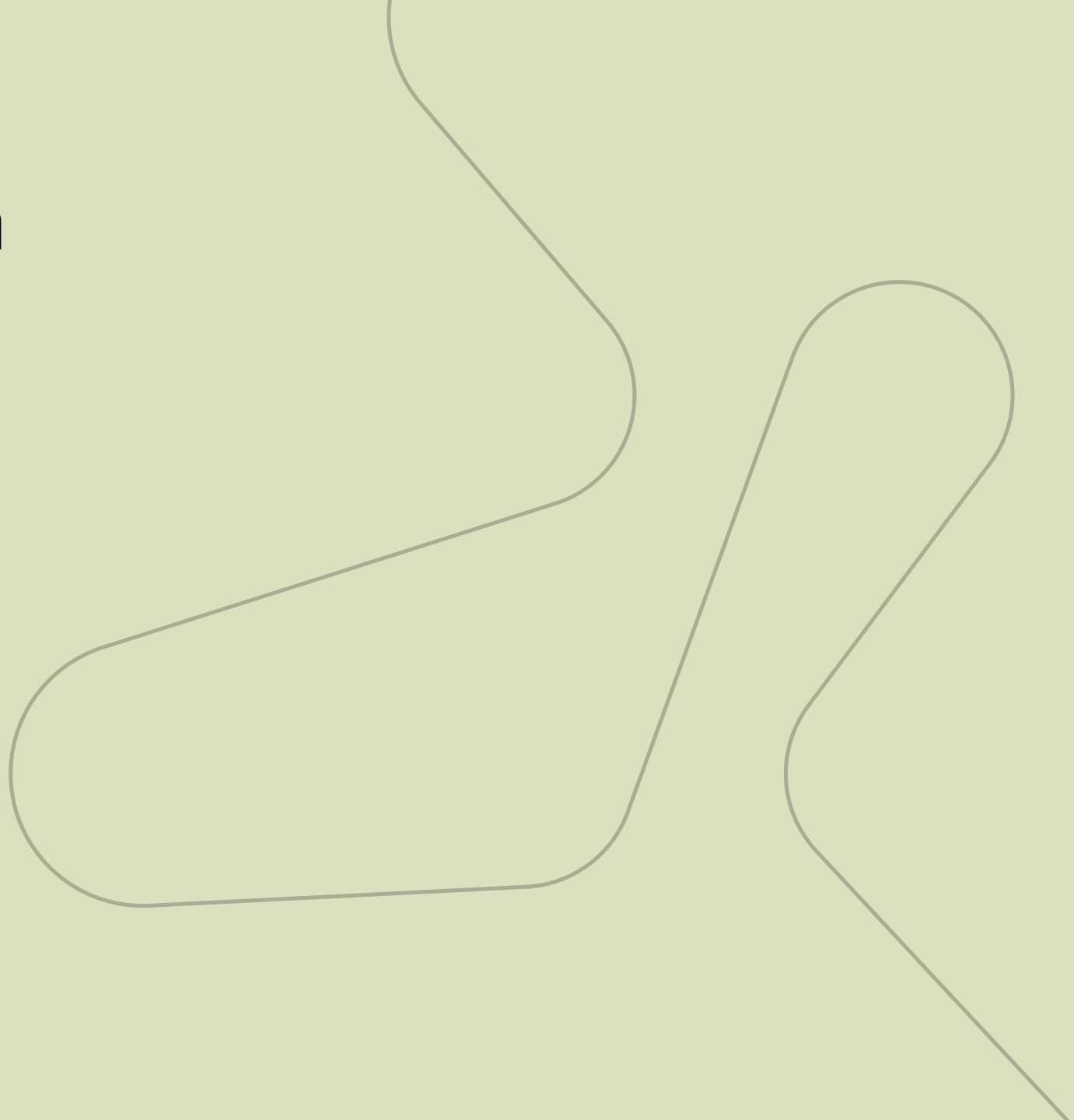
- Skisseutlysningen
 - i. Skissen behandles administrativt av Forskningsrådet
 - ii. Tilbakemelding:
 - om skissen tilfredsstillende de formelle kravene til FME Samfunn
 - om den faller innenfor utlysningens formål og rammer
 - iii. Det er opp til søker på selvstendig grunnlag å vurdere om det bør utarbeides søknad eller ikke til den endelige søknadsrunden

Shutterstock

Hovedutlysningen

Om hovedutlysningen

- Prosjektansvarlig fra godkjent forskningsinstitusjon
- Forpliktende samarbeid mellom
 - i. Forskningsinstitusjoner
 - ii. Norsk næringsliv
 - iii. Offentlig sektor
 - iv. Andre samfunnsaktører
- Minimum tre og gjerne flere samarbeidspartnere som ikke er forskningsinstitusjoner
- Minimum tre og gjerne flere samarbeidspartnere som er godkjente norske forskningsorganisasjoner
- Minst en utenlandsk forskningspartner

shutterstock.com • 2588224889

Finansiering av sentrene

- Budsjett (inntil tre sentere):
 - i. Totalt 240 millioner kroner
 - ii. Hvert senter 60-120 millioner kroner
- Finansieringen fra brukerpartnerne må være minst 15 prosent av Forskningsrådets finansiering (cash og inkind)
- Det er ikke statsstøtte gjennom denne utlysningen
- Det er ikke krav om egenfinansiering
- Udisponerte midler for å sikre fleksibilitet
- 3/8 av midlene fra Forskningsrådet allokeres til de tre siste årene
- Brukerfinansiering kan ikke brukes som næringsfinansiering til andre Forskningsrådsfinansierte prosjekter

Shutterstock

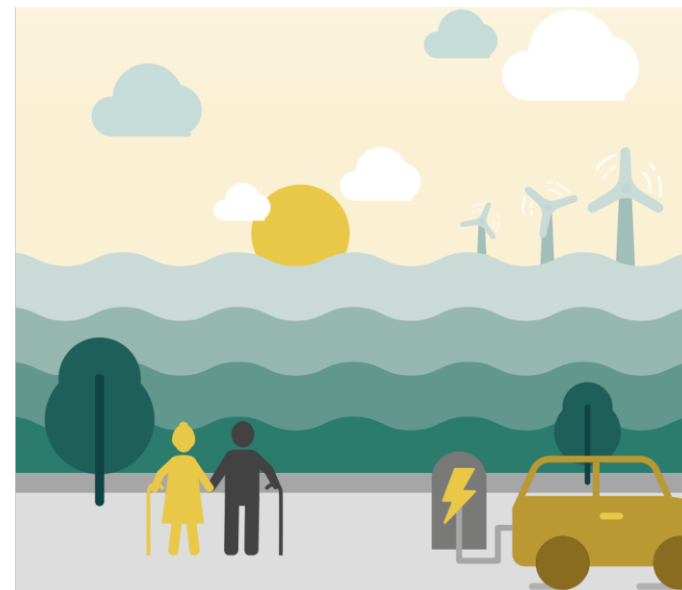

Tematiske og strategiske prioriteringer

Aktuelle tematiske områder

- Aktiviteten i sentrene skal ha en bred og tverrfaglig tilnærming, se framover og bidra til helhetlig kunnskap og løsninger slik at vi kan oppnå:
 - i.en demokratisk og rettferdig energiomstilling
 - ii.reduserte klimagassutslipp og effektiv, robust og miljøvennlig kraft- og energiforsyning
- Viktige temaer inkluderer blant annet energirelatert kunnskap om effekter, løsninger og utfordringer på:
 - i.politikk og forvaltning
 - ii.økonomi, marked samt nasjonalt og internasjonalt energisamarbeid
 - iii.samfunn og menneske
 - iv.klima, natur og ressursbruk

Energiomstilling, illustrasjon NTRANS

Strategiske prioriteringer - samarbeid

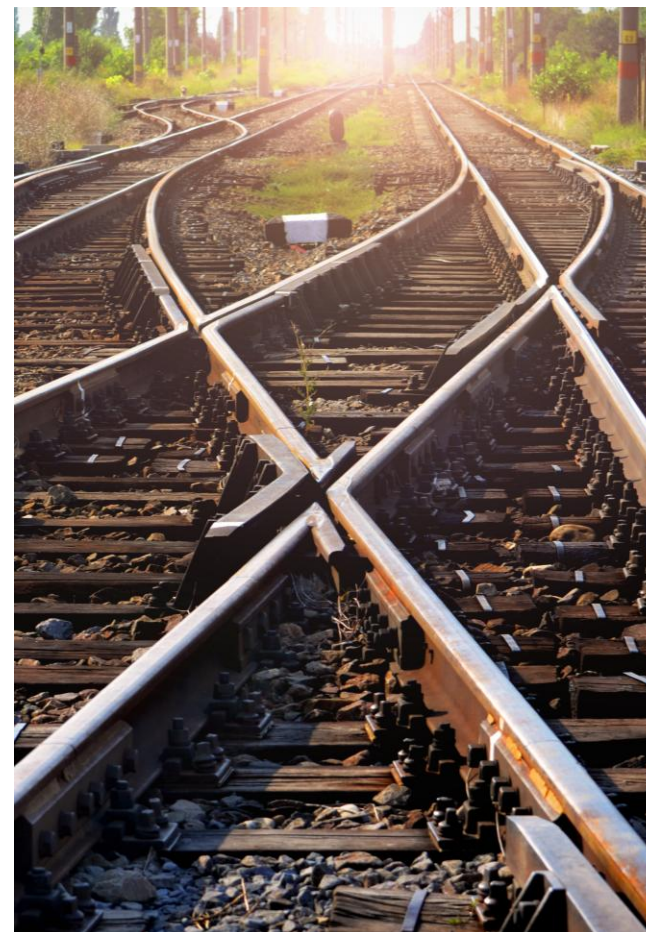
- Bred og tett samarbeid og medbestemmelse fra de ulike partnerne forskningsinstitusjoner, offentlig og privat sektor og andre samfunnsaktører
- Tverrfaglighet og god interaksjon mellom forskningsmiljøene
- Brukerpartnerne skal involveres tidlig i arbeidet med søknaden og være med på å forme senteret
- Tilrettelegge for internasjonalt forskningssamarbeid og mobilitet

Shutterstock

Strategiske prioriteringer - organisering

- Administrasjon, ledelse av senteret og senterbyggende aktiviteter
- Samspill mellom ulike faglige og tematiske deler av senteret samt de forskjellige forskningspartnerne
- Senterbyggende aktiviteter som bl.a. sikrer
 - i.god involvering av brukerpartnere
 - ii.stipendiatene er godt integrert i senteret
- Ivareta endringer i senteret underveis i senterperioden

Shutterstock

Strategiske prioriteringer - Kunnskap, kompetanse og kommunikasjon

- Anerkjenner forskningens uavhengighet
- Planer og mål for kommunikasjon og formidling av kunnskap til fagmiljøer, allmennheten og samfunnet forøvrig
- Delta med kunnskap inn i den offentlige debatten
- Mål for doktorgradsutdanning, post doc og masterutdanning
- Likestillingshensyn innarbeides i rekrutteringsplaner

Foto: Lukas Seifert, NTNU,
Northwind årsrapport 2024

Tematisk avgrensning mot løpende portefølje

- Det er ikke mulighet til å søke om forlengelse av et eksisterende senter, men evt. med utgangspunkt i et eksisterende
- Aktiviteten i de nye sentrene skal ikke overlape, men kan være komplementære bl.a. følgende ordninger:
 - i.Sentre for bærekraftig areal og naturbruk
 - ii.Sentre for Transport 2050
 - iii.Andre løpende FME-er
- Senteret må beskrive hvordan aktiviteten og eventuelt samarbeid vil være nyttig for aktuelle løpende FME-er
- Den samlede porteføljen innen området vil bl.a. vurderes ved behandling av hovedsøknadene

Idékraft verden trenger

Åse Slagtern

asl@forskningsradet.no

Forskningsrådet